EU:n sähköisen viestinnän sääntelyn uudistamista koskevat ehdotukset (U 68/2016 vp, U 29/2017 vp)

Tanja Müller / Verkko-osasto

15.11.2017

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Ehdotusten tausta ja rakenne

- Komissio antoi 14.9.2016 ehdotukset osana DSM-strategiaa:
  - Direktiiviksi sähköisen viestinnän säännöstöstä
  - Asetukseksi BEREC-virastosta
  - Asetukseksi paikallisyhteisöjen internetyhteyksistä
  - 5G- ja gigabittiyhteiskuntatiedonannot
- Direktiiviehdotukset keskeiset tavoitteet:
  - Kodifioida säädökset ja päivittää voimassa olevaa sääntelykehystä
  - Edistää nopeiden kiinteiden ja langattomien datayhteyksien saatavuutta
- Direktiivi korvaisi:
  - Sähköisen viestinnän puitedirektiivin (kansallisen sääntelyviranomaisen tehtävät, toiminnan periaatteet, yleiset sääntelyn puitteet)
  - Käyttöoikeusdirektiivin (viestintäverkkojen ja niiden liitännäistoimintojen käyttöoikeudet ja yhteenliittäminen)
  - Valtuutusdirektiivin (radiotaajuuksien ja numeroiden käyttöoikeuksien myöntäminen)
  - Yleispalveludirektiivin (käyttäjien oikeudet, yleispalvelu)

Käsittelyvaihe neuvostossa ja jatkokäsittelyn aikataulu

- Direktiiviehdotuksen käsittely neuvoston teletyöryhmässä alkoi marraskuussa 2016
- Liikenne-, televiestintä- ja energianeuvostossa otettiin kesäkuussa 2017 tiedoksi puheenjohtajamaa Maltan edistymisraportti
- Direktiiviehdotuksen neuvostokäsittely on edennyt nopeasti Viron puheenjohtajuuskaudella syksyllä 2017 -> Coreper myönsi 11.10. Virolle mandaatin kolmikantaneuvotteluiden (ns. trilogit) käynnistämiseksi parlamentin kanssa
- Ensimmäiset tunnustelevat trilogineuvottelut käytiin 25.10.
- Toiset trilogineuvottelut on tarkoitus käydä 6.12. -> käsittelyssä erityisesti taajuusartiklat
- BEREC-asetuksen käsittely aloitettiin neuvoston teletyöryhmässä syksyllä 2017 -> puheenjohtaja hakee mandaattia trilogineuvotteluiden käynnistämiseen marraskuussa 2017

Käsittely neuvostossa – keskeiset neuvottelukysymykset ja muutosehdotukset

- Verkkojen käyttöoikeudet:
  - Keskeiset neuvottelukysymykset:
    - laajakaistaverkkojen kartoitusta koskevat viranomaisten tiedonkeruuvelvoitteet
    - teleyrityksiltä vaaditut investointisuunnitelmat
    - mahdollisuus symmetrisen sääntelyn käyttöön HMV-sääntelyn rinnalla
    - yhteisinvestointeihin kannustaminen
    - ehdotusten suhde laajakaistan yhteisrakentamisdirektiiviin
- Radiotaajuudet:
  - Suurin osa jäsenvaltioista vastustaa taajuuksia koskevia komission ehdotuksia
  - Jäsenvaltiot yksimielisiä siitä, että niillä tulee jatkossakin olla kansallista päätäntävaltaa taajuusasioissa
  - Taajuuksia koskevat ehdotukset on muotoiltu Suomen kannalta lähtökohtaisesti hyväksyttävään muotoon PJ:n viimeisimmässä kompromissiehdotuksessa, jota puollettiin Coreperissa 11.10.2017

Käsittely neuvostossa – keskeiset neuvottelukysymykset ja muutosehdotukset

- Loppukäyttäjän oikeudet:
  1) Säännösten soveltamisala
     - Suurin osa jäsenvaltioista kannattaa säännösten soveltamisalan laajentamista siten, että loppukäyttäjän oikeuksia koskevat velvoitteet soveltuisivat myös ns. OTT-palveluihin
     - PJ:n kompromissiehdotukseen on otettu uusi säännös ns. suojamekanismista, jonka mukaan BEREC:n tulee mm. arvioida direktiivin tavoitteiden toteutumista loppukäyttäjän oikeuksia koskevien säännösten osalta
  2) Harmonisoinnin taso
     - Useat jäsenvaltiot ovat vastustaneet loppukäyttäjän oikeuksia koskevan sääntelyn täysharmonisointia
     - PJ:n kompromissiehdotuksessa sääntely olisi lähtökohtaisesti täysharmonisoivaa (vastaa komission alkuperäistä ehdotusta)
     - Harmonisoinnin tasoa koskevaan säännökseen on lisätty uusi kohta, jonka mukaan jäsenvaltiot saavat soveltaa direktiivin säännöksistä poikkeavaa sääntelyä 2 vuoden ajan direktiivin implementointiajan päättymisen jälkeen
- Yleispalveluvelvoitteet:
  - Voimassaoleva sääntely jatkuisi eli yleispalveluksi voitaisiin edelleen määrätä yleisöpuhelinten ja puhelinluetteloiden tarjonta
  - Yleispalveluvelvoitteiden kustantamiseen voitaisiin velvoittaa myös ns. OTT-toimijat

Käsittely Euroopan parlamentissa

- Komission direktiiviehdotus ja BEREC-asetusehdotus esiteltiin parlamentissa 6.2.2017
- Vastuuvaliokunta parlamentissa on teollisuus- tutkimus- ja energiavaliokunta (ITRE)
- Ehdotuksen käsittelyyn osallistuvia valiokuntia ovat sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta (IMCO), kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta (LIBE) sekä kulttuuri- ja koulutusvaliokunta (CULT)
- Direktiiviehdotusta koskeva parlamentin mietintöluonnos julkistettiin 17.3.2017 ja yhteistyöhön osallistuvat valiokunnat jättivät luonnokseen yhteensä noin 700 muutosehdotusta
- ITRE-valiokunta äänesti lopullisen mietinnön sisällöstä 24.10.2017

Käsittely Euroopan parlamentissa – uudet säännösehdotukset & ehdotukset Suomen kannaksi

- EU:n sisäisten ulkomaanpuheluiden hintasääntely
  - Euroopan parlamentti on ehdottanut EU:n sisäisten ulkomaanpuheluiden lisämaksujen poistamista
  - EU-maasta toiseen soitettavista puheluista ei ehdotuksen mukaan saisi lähtökohtaisesti periä lisämaksua vastaavaan kotimaan sisällä soitettavaan puheluun nähden
  - Parlamentin esittämässä sääntelyssä olisi kyse kokonaan uudesta hintasääntelystä
  - **Ehdotus Suomen kannaksi:** Suomessa ei nähdä tarvetta EU:n sisäisten ulkomaanpuheluiden hintasääntelylle
- Vaaratiedotteita koskeva ehdotus
  - Euroopan parlamentti on ehdottanut ”käänteisen 112-järjestelmän” perustamista siten, että jäsenvaltiot pystyisivät tiedottamaan tietyn alueen väestölle sähköisten viestintäverkkojen ja –palveluiden avulla käynnissä olevista katastrofeista, hyökkäyksistä ja tulevista uhista
  - Kansallinen järjestelmä olisi perustettava olemassa olevat järjestelmät huomioon ottaen sekä yksityisyyttä ja tietosuojasääntöjä loukkaamatta
  - **Ehdotus Suomen kannaksi:** Suomi pitää yleisellä tasolla kannatettavana parlamentin esitystä, jota on perusteltu mm. viittauksella viimeaikaisiin terroristisiin hyökkäyksiin Euroopassa

Käsittely Euroopan parlamentissa – uudet säännösehdotukset & ehdotukset Suomen kannaksi

- Viestinnän luottamuksellisuuteen ja tietoturvallisuuteen liittyvät toimet
  - Euroopan parlamentti on ehdottanut toimenpiteitä viestinnän luottamuksellisuuden ja tietoturvallisuuden parantamiseksi
  - Erityisesti esillä on ollut ns. päästä-päähän salauksen edistäminen tai siihen velvoittaminen viestintäpalvelujen tarjonnassa
  - Viestintäpalveluiden tarjoajille on lisäksi ehdotettu tietoturvariskejä koskevia tiedonantovelvollisuuksia
  - **Ehdotukset Suomen kannaksi:**
  - Suomi pitää tärkeänä varmistaa, että käyttäjillä on mahdollisuus suojata luottamuksellinen viestintänsä ja digitaaliset tietonsa asiakastarpeiden mukaan kehittyvillä salaus- ja suojausohjelmistoilla sekä muilla teknologisilla ratkaisuilla
  - Suomi pitää tärkeänä, että esineiden internetiä toiminnassaan hyödyntävät käyttäjät voisivat paremmin vakuuttua EU:n sisämarkkinoilla tarjottavien esineiden internetiin liittyvien laitteiden ja ohjelmistojen sekä tieto- ja viestintäteknisten hyödykkeiden sisäänrakennetusta tietoturvallisuudesta (EJ 21/2017 vp – E 21/2015 vp)
  - Suomi pitää tärkeänä, että käyttäjät saavat tietoa käyttämiinsä palveluihin liittyvistä tietoturvariskeistä sekä toimenpiteistä, joilla palveluntarjoajat ja käyttäjät voivat itse hallita tietoturvariskejä

Kiitos!

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ